

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 12960
Tarih : 20-05-2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Mevsimlik tarım işçilerinin; ulaşım, barınma, sağlık, eğitim, iş sağlığı ve güvenliği, sosyal güvenlik, ücret ve çalışma ilişkileri, aracı ilişkileri, kayıt dışılıklar, sosyal çevre ile ilişkileri bakımından yaşadıkları sorunların tespiti ve çözümü amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederim.

Mehmet Ruştü TIRYAKI

Batman Milletvekili

GEREKÇE ÖZETİ

TÜİK işgücü Eylül/2020 verilerine göre tarım sektöründe çalışan 5 milyon 132 bin kişi bulunmaktadır. Tarım işgücünün yaklaşık yarısını oluşturan aralarında yaşlı, çocuk ve kadınların da bulunduğu mevsimlik tarım işçilerinin mevsimlik göçü, tarımsal üretimin yoğunluk kazandığı Nisan ayı itibariyle başlamaktadır. Tarımda uygulanan neo-liberal politikalar sonucu artık topraklarının para etmemesi, sübvansiyonların kesilmesi, Tarıf- FİSKOBİRLİK gibi kurumların etkisizleştirilmesi sebebiyle yaşadıkları illerde iş imkanı bulamayan tarım işçileri gittikleri illerde ise sosyal güvencelerden yoksun olarak çalışmak zorunda kalmaktadırlar.

Mevsimlik gezici tarım işçileri; barınma, eğitim, sağlık, güvenlik, sosyal çevreyle ilişkiler, çalışma ve sosyal güvenlik hakları bakımından devlet ya da işveren tarafından sağlanması gereken imkanların neredeyse hiçbirine sahip değildir. Mevsimlik işçilerin çalışma ve ücret koşulları son derece yetersiz olmakla beraber, işçilerin büyük bir çoğunluğu yoksulluk sınırının altında yaşamaktadır. Anne ölümü riski on; bebek ölüm riski beş kat fazladır ve kız çocuklarının dörtte biri okul ile tanışma fırsatına sahip olamamaktadır. Türkiye'nin en yoksul kesimlerinden birini oluşturan gezici ve geçici tarım işçilerinin yaşam şartları insan onuruna yaraşır asgari koşulların oldukça uzağındadır.

GEREKÇE

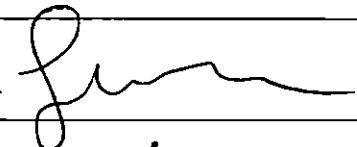
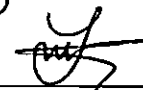
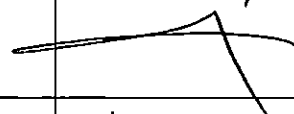
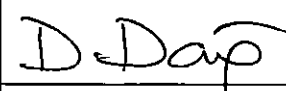
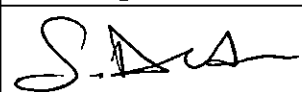
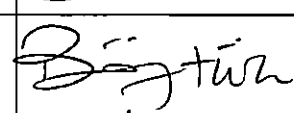
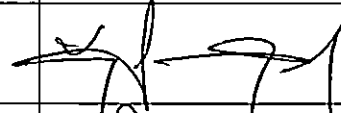
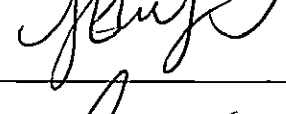
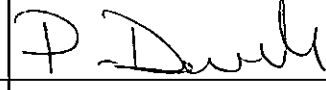
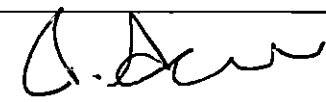
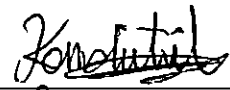
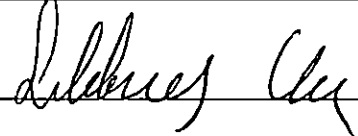
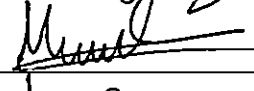
15 Mayıs 2021 tarihinde Ankara/ Şereflikoçhisar'da soğan tarlalarında çalışan mevsimlik tarım işçilerini ziyaret eden parti heyetimizin tespitlerine göre: Acıkuyu Köyü yakınlarındaki çadır kentte yarısı doğrudan tarlalarda çalışan geri kalanı da çocuklardan oluşan toplam 1500'e yakın kişi bulunmaktadır. Büyük çoğunluğu Şanlıurfa'nın Suruç ve Siverek ilçelerinden gelen mevsimlik tarım işçilerinin geri kalanını da Suriye'den gelen sığınmacılar oluşturmaktadır. Yaklaşık 7 yıldır aynı bölgeye gelen ve hiçbir sosyal güvenceye sahip olmadan yoksulluk sınırının çok altında çalışan aynı kişilerin barındıkları çadır kentlerde -civar köylere çok yakın olmalarına rağmen- elektrik ve temiz suya erişim olmadığı gibi tuvalet ihtiyacı da toprağa açılan ve etrafı çadır beziyle çevrilen bir çukur yoluyla giderilmektedir. Pandemi sürecinden geçerken temiz suya dahi erişimin olmadığı yerleşim yerinde işçiler ve ailelerinin kapsamlı sağlık taramaları yapılmamakta, sığınmacı mevsimlik tarım işçileri ise tedavi alabilmek için kayıtlı olduğu ile geri dönmek veya tedavi ücretini ödemek zorunda bırakılmaktadır. Yine mevsimlik tarımda aileleriyle birlikte hareket etmek zorunda olan ve tarım işlerinde çalışan/çalışma riski altında olan çocuklar eğitim hakkından mahrum kalmaktadır. Pandemiyle birlikte iyice görünür olan eğitimde fırsat eşitsizliğinden en çok etkilenen gruplardan biri olan bu çocuklar, uzaktan eğitim sürecinde bilgisayar, tablet, ders uygulamalarının gerektirdiği çevrimiçi programlar ve hızlı ve sabit internete sahip olmamak bir yana elektriğe dahi erişemediğinden eğitim ve öğretimden tamamen kopma noktasına gelmişlerdir.

Belirli aralıklarla yerinde yaptığımız bu ziyaretler göstermektedir ki 2017-2020 yılları arasında Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı – Çalışma Genel Müdürlüğü tarafından uygulanması planlanan Mevsimlik Gezici Tarım İşçilerinin Çalışma ve Yaşam Koşullarının İyileştirilmesi-II Projesiyle (METİP II) amaçlanan; mevsimlik tarım işçileri ile aile bireylerinin yaşadığı ulaşım, barınma, eğitim, sağlık, güvenlik, sosyal çevre ile ilişkiler sorunlarının asgari düzeye indirilmesi noktasında kayda değer bir ilerleme sağlanamamıştır. 2015 yılı Mart ayında açıklanan “Mevsimlik Tarım İşçilerinin Sorunlarının Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu Raporu'nda” yer alan sorunların tamamının hala devam ettiği ortadadır.

Yine “işçilerin göç döneminde yolculuklarının güvenli ve sağlıklı bir şekilde yapılabilmesi maksadıyla; göç alan ve veren yerler arasında ulaşım ile ilgili koordinasyon sağlanmasını, trafik

denetimlerinin artırılmasını, araç ve trafik güvenliğinin gerektirdiği kontrollerin hassasiyetle ve sıklıkla yapılacağı, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarınca gerekli bütün tedbirler alınmasını” gerektiren 2017/6 Başbakanlık Genelgesi de kağıt üstünde kalmış denetimsizlik ve alınmayan önlemler sebebiyle sadece 2020 yılında 442 mevsimlik tarım işçisi yaşamını yitirmiştir.

Tüm bu sebeplerle mevsimlik tarım işçileri ve ailelerinin yaşadıkları sorunların tespiti ve çözümü için parlamento nezdinde kurulacak bir komisyon eliyle çalışma yürütülmesi elzemdir.

1	FATMA KURTULAN	MERSİN	
2	ZÜLEYHA GÜLÜM	İSTANBUL	
3	MUSA PİROĞLU	İSTANBUL	
4	SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ	İZMİR	
5	DERSİM DAĞ	DİYARBAKIR	
6	MURAT SARISAÇ	VAN	
7	SAİT DEDE	HAKKARİ	
8	BERDAN ÖZTÜRK	AĞRI	
9	HİŞYAR ÖZSOY	DİYARBAKIR	
10	EBRÜ GÜNAY	MARDİN	
11	OYA ERSOY	İSTANBUL	
12	ŞEVİN COŞKUN	MUŞ	
13	PERO DUNDAR	MARDİN	
15	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	
16	KEMAL BÜLBÜL	ANTALYA	
17	FELEKNAS UCA	BATMAN	
18	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	
19	NUSRETTİN MAÇIN	ŞANLIURFA	
20	İMAM TAŞÇIER	DİYARBAKIR	